

En evaluering av prosjektet **Familieferie på Stovner**

Når skal vi gå dit igjen?

KIRKENS
BYMISJON

En evalueringsrapport skrevet av Solveig Holmedal Ottesen og Kathrine Lønvik, Fag- og tiltaksutviklingseksjonen i Kirkens Bymisjon, Oslo

Når skal vi gå dit igjen?

En evaluering av prosjektet Familieferie på Stovner

En evalueringsrapport skrevet av Solveig Holmedal Ottesen og Kathrine Lønvik, Fag- og tiltaksutviklingseksjonen i Kirkens Bymisjon, Oslo

Familieferie på Stovner er støttet av Sparebankstiftelsen

Kirkens Bymisjon,

Stovner Frivilligsentral

Fossum kirke, Stovner Senter 12, 0985 Oslo

Telefon 22 10 99 92

kirkensbymisjon.no/familieferie

Foto: Erlend Nyheim og Tainá Garcia Maia
Grafisk utforming: Kirkens Bymisjon, 2020

Innhold

DEL 1: Innledning og bakgrunn	4
Bakgrunn og formål	4
Kort om Stovner Frivilligsentral og Kirkens Bymisjon	5
«Dere må få med foreldre»	5
DEL 2: Om evalueringen	7
Fokus og avgrensninger	7
Metode	7
DEL 3: Gjennomføring og organisering	8
Organisering av aktiviteter	8
Rekruttering	8
Ressurser i prosjektet	8
DEL 4: Familiene sine erfaringer og opplevelser	10
«De sa 'gå på frivilligsentralen!'»	10
«Hadde vi ikke hatt dette hadde vi bare sittet inne»	10
«Vi er fornøyde»	12
«Det er så vakkert der»	14
«Vi har møttes utenfor aktivitetene»	15
«Datteren min trenger å lære å svømme»	15
«Det er veldig fint med integrering da»	16
«De ansatte hjelper oss»	18
DEL 5: Refleksjoner	20
Våre refleksjoner om tilbudet	20
«Vi redder ikke verden, men med det vi har muligheten til å gi, gjør vi det beste ut av det»	20
«Det er det samme hva man gjør, familiene har det gøy uansett»	22
«Det finnes mange gode oppskrifter»	23
«Vi kan slakke litt på krava»	24
Avsluttende betraktninger	26

DEL 1:

Innledning og bakgrunn

Bakgrunn og formål

Prosjektet familieferie på Stovner ha foregått i to perioder: 2015–2017 og 2018–2020, i begge perioder med støtte fra Sparebankstiftelsen, samt egne midler. Hovedintensjonen har vært å arrangere familieferieaktiviteter i høstferien, vinterferien og i deler av sommerferien. Det har vært et tilbud hvor hele familien kan delta. Unge frivillige mellom 18–30 år har arrangert aktivitetene, sammen med ansatte på Stovner Frivilligsentral (SF).

I første periode 2015–2017 var hovedmålene:

- Bidra til gode familieopplevelser, samt øke deltakelse og kompetanse om ferie- og fritidsarenaer blant unge frivillige og barnefamilier i Bydel Stovner. Introdusere disse arenaene og legge til rette for gode møter mellom ulike kulturer gjennom aktivitetene. Forankre ung frivillighet i planleggings- og gjennomføringsprosessen.

Etter denne perioden ble det skrevet en erfaringsrapport med hovedvekt på de frivilliges erfaringer (Ung engasjert frivillig, erfaringsrapport fra Familieferie på Stovner, 2017).

Andre periode av prosjektet har hatt noen av de samme målene:

- Bidra til at barn, unge og foreldre får gode ferieminner sammen og via denne deltakelsen blir introdusert for andre ferie- og fritidsarenaer som verken barna eller foreldrene har deltatt på tidligere.
- Skape strukturer som bidrar til at bydel og øvrig organisasjonsliv kan bygge tillit – som igjen vil føre til økt deltakelse på ovennevnte arenaer.

SF har også søkt midler fra Bomiljøtilskudd (Groruddalssatsingen) og her har hovedmålet vært:

- Avdekke årsaker til at barn og unge i Bydel Stovner ikke deltar på organiserte fritidsaktiviteter, og se på mulighetene som finnes for å bedre legge til rette for økt deltakelse.

Prosjektet har hatt samme målgrupper i begge perioder; familier bosatt på Stovner til å benytte seg av tilbudet og unge frivillige fra hele byen til å fasilitere det.

Kort om Stovner Frivilligsentral og Kirkens Bymisjon

Familieferie på Stovner har vært et prosjekt på Stovner Frivilligsentral (SF), som er en del av Kirkens Bymisjon, Oslo, og en del av avdeling Oppvekst og frivillighet i organisasjonen. Kirkens Bymisjon har over 40 ulike virksomheter i Oslo og jobber på mange ulike felt; lavterskel, gatencært, eldre, barn og unge, rus, psykisk helse, flerkulturelt arbeid, fattigdomstiltak, kafeer og aktivitetshus og har foruten SF tre andre frivilligsentraler.

SF har per september 2020 åtte årsverk, dette inkluderer andre ansatte i prosjekter/tiltak slik som Home-Start Familiekontakten, Veiviser og Ledertreningsprogram for ungdom. SF og de ulike prosjektene er finansiert av bydelen, Groruddalsatsningen, Velferdsetaten, TV-aksjonen 2018, Sparebankstiftelsen og noen andre stiftelser/legat.

«Dere må få med foreldre»

Virksomhetsleder ved Stovner Frivilligsentral initierte prosjektet, med bakgrunn i at man i tre år hadde samarbeidet med Salto-kordinator i bydelen om arrangement for familier i regi av ansatte. Virksomhetsleder ønsket å prøve ut å bruke unge frivillige som arrangører av aktiviteter for barnefamilier.

Frivilligsentralen prøvde først og fremst å få med barn og unge på aktiviteter, men Salto-kordinatoren «lærte oss at 'dere må få med foreldrene'». De ansatte på frivilligsentralen begynte da med å etablere god kontakt inn mot foreldregruppa. Etter hvert kom det frivillige til som hadde barn eller kontakter inn i ulike miljøer, og man fikk innpass.

Prosjektleder oppsummerer det godt slik:

«Det mest spesielle med prosjektet har nok vært fokus på familier (og ikke bare barn og unge) som bor i delbydelene Fossum, Rommen og Vestli. Og at vi har inkludert hele familien, mange andre aktiviteter i bydelen går direkte mot barna.»

DEL 2:

Om evalueringen

Fokus og avgrensninger

Denne evalueringen er gjennomført av to seniorrådgivere i Fag- og tiltaksutviklingseksjonen i Kirkens Bymisjon, Oslo.

Evalueringen har hatt fokus på målgruppen barnefamilier og hvordan de har opplevd og erfart å delta i familieferieaktiviteter. Vi har vurdert måloppnåelsen i prosjektet (hovedsakelig i forhold til barnefamilienes deltagelse og utbytte); hvilke deler av prosjektet har fungert godt og hvorfor og hva har ikke fungert så godt?

Vi har også reflektert over hva synergieffektene av et slikt prosjekt kan være og stilt oss spørsmålet om hvilke grep (organisatoriske og strategiske) Stovner Frivilligsentral kan ta for å kunne videreføre og utvikle det som fungerer i prosjektet.

Evalueringen har ikke vurdert hvorvidt man har innfridd alle målene som er satt i prosjektsøknaden/beskrivelsen. Det må også påpekes at våre refleksjoner hovedsakelig er basert på kunnskapen og erfaringene vi har innhentet i perioden mai til september 2020, blant annet gjennom deltagelse på familieferieaktiviteter i juli og august. Vi har ikke gått spesifikt inn i de frivilliges rolle (dette ble jo gjort i 2017) og har ikke utdypende kunnskap om gjennomføringen av prosjektet rent organisatorisk, selv om vi berører dette temaet i våre refleksjoner. Evalueringen er heller ikke en analyse av Bydel Stovner og dets befolkning og tilbud, selv om vi også kommer inn på samarbeidet med bydelen.

Observasjonene og intervjuene er gjennomført under Covid19 pandemien og våre refleksjoner og svarene til foreldrene kan være farget av dette, samt at aktivitetene ble organisert i mindre familiegrupper denne sommeren.

Metode

Evalueringen har bestått av:

- Gjennomgang av dokumenter, slik som prosjektbeskrivelser og søknader, fremdriftsrapporter, sluttrapporter, tidligere rapport om frivilligheten i prosjektet, tidligere intervjuer med familier, oversikter og tall og fakta om prosjektet.
- Intervju og samtale med foreldre fra ni ulike familier, samt bruk av intervju med foreldre fra fire familier gjort i 2017. Vi har også under deltagelse på aktiviteter snakket med noen av barna som har deltatt.
- Intervju med nøkkelpersoner; fire frivillige, tre samarbeidspartnere i bydelen, to av de ansatte i prosjektet og en ansatt i Kirkens Bymisjon, samt 3–4 møter med prosjektleder og virksomhetsleder.
- Deltagelse og observasjon på fem familieferieaktivitetsdager (sommer 2020) der vi også har snakket med deltagere, ansatte og frivillige underveis.

DEL 3:

Gjennomføring og organisering

Organisering av aktiviteter

Familieferie har arrangert aktiviteter i skolens ferier siden 2015 (mandag til fredag), samt familieleir til Hudøy alle år utenom 2020 (pga. Covid 19). I vinter og høstferier har to-tre dager vært aktivitetsdager, mens to dager har frivillige og ansatte brukt til påmelding og planlegging av ukens aktiviteter. Om sommeren har samme opplegg blitt fulgt for hver uke. Siden oppstarten har det blitt organisert ferieaktiviteter i seks høstferieuker, fem vinterferieuker og til sammen 18 sommerferieuker.

Aktiviteter som har blitt arrangert er fiske- og badeturer, ridning, kino, skilek, aketur i Korketrekkeren, gåturer i skogen, turer til steder i Oslo slik som Holmenkollen (Skimuseet), Ingierstrand og Hovedøya. Andre aktiviteter er ballspill, fotballturnering, rebusløp, kart og kompass, lab-eksperiment, familiefestival/sommerfest (på SF), utendørsleker m.m. Det har vært arrangert besøk hos og møte med andre aktører i bydelen slik som Stovner Rockefabrikk, Høybråten og Stovner IL friluftshytte Liastua, blåbærtur med Stovner KFUM-KFUK speidere, kulturkveld med friluftsliv- og miljøorganisasjonen Wild X, aktivitetsdag på Verdenshuset Haugenstua, informasjonskveld med Camp Hudøy, Stovner Sportsklubb og Oslo Idrettskrets Aktivitetsguide. Til sammen har ca 90 ulike familier deltatt på familieferieaktiviteter, dette inkluderer ca 450 unike deltagere i perioden 2018–2020, i tillegg kommer deltagere som deltok i 2015–2017.

I 2015, 2016, 2017, 2018 og 2019 har prosjektet arrangert familieleir på Hudøy i Færder kommune. På dette arrangementet har det til sammen deltatt mellom 70–110 personer (mellom 16–24 familier) hver gang. I tillegg har 5–12 ansatte deltatt og 8–15 frivillige.

Selve turen til Hudøy foregår med buss. På Hudøy blir familiene plassert i ulike leire (hus), med 3–7 familier på samme leir. Alt av mat lages av en kokk og frivillige, men foreldre er forventet å hjelpe til. Frivillige arrangerer aktiviteter og leker alle dager slik som blant annet talentshow, leker ute, bading, fotball, skummel natt og ungdomsaktiviteter.

Rekruttering

Rekrutteringen av familier har foregått på mange ulike arenaer. Ansatte og frivillige har blant annet vært til stede på ulike arrangement i bydelen, stått på stand og hengt opp plakater i nærmiljøet. Det har blitt mobilisert gjennom andre organisasjoner slik som ungdomsorganisasjoner og innvandrerorganisasjoner og via frivillige på SF. Ansatte og frivillige har tatt direkte kontakt med familier. Offentlige instanser, slik som Nav, barnevernet, tverrfaglig ressurscenter for barn og familier, helsestasjonen, Blokk 58, Stovner Rockefabrikk, Verdenshuset Haugenstua og Deichman bibliotek har også blitt informert om tilbudet. 5200 flyers har blitt delt ut til alle barne- og ungdomsskoleelever på syv ulike skoler i bydelen. I tillegg har alle 29 barnehager inkludert Åpen barnehage fått tilbud om plakat og flyer etter eget ønske.

Påmeldingen til aktiviteter har foregått ved oppmøte på SF, foruten sommer 2020 da det foregikk digitalt. For å være med på Hudøy må familiene melde seg på ved å fysisk møte opp på SF og i tillegg delta på et informasjonsmøte. Prosjektet har hvert år ønsket å få med nye familier (spesielt til Hudøy) slik at flere familier skulle få muligheten til å delta på familieleir.

Ressurser i prosjektet

I hele perioden har prosjektet hatt en prosjektleder i 80 % stilling, samt at andre ansatte ved SF har bidratt med planlegging og gjennomføring av aktivitetene. Dette inkluderer også virksomhetsleder.

- Til sammen 80 unge frivillige har deltatt i prosjektet i disse seks årene, mange har deltatt flere år. På hver aktivitet har det vært mellom 5–15 frivillige.
- To ansatte fra bydelen deltok på Hudøy sommeren 2015, 2016 og 2018.

DEL 4:

Familiene sine erfaringer og opplevelser

«De sa 'gå på frivilligsentralen!'»

Ansatte og frivillige på frivilligsentralen bruker mye tid og ressurser på å rekruttere og mobilisere familier til å komme og delta på familieferieaktivitetene. Vi spurte også foreldrene om hvordan de fikk vite om tilbudet?

En av mødrene sier at hun gikk forbi frivilligsentralen en dag og så at det var en slags fest der, da lurte hun på hva det var og gikk og spurte. Da fikk hun vite om familieferieaktivitetene. Flere av deltakerne på årets familieferieaktiviteter oppga at Nav hadde tipset dem om tilbudet. En mor som var nybosatt i bydelen forteller at de på Nav sa at «gå på frivilligsentralen, der skjer det mye» eller «der kan de hjelpe deg». En seksbarns mor sier også hun fikk vite om prosjektet av Nav. En far forteller at det var gjennom introduksjonsprogrammet han og familien kom i kontakt med frivilligsentralen.

Andre igjen forteller at de ble med fordi venner tipset om at «frivilligsentralen de hjelper folk» eller de har blitt invitert med av andre familier. En mor sier: «Vi er her sammen med tre familier vi kjenner fra før. Vi er mye sammen ellers også...» Det virker som om hvis noen familier fra et miljø blir med så kommer det andre familier fra samme miljø, ofte med samme landbakgrunn. Med andre ord så rekrutterer familiene hverandre. Noen får også konkret hjelp av andre, eksempelvis sier en far:

«Først var det naboen min, han informerer meg, han ringte for meg for jeg kunne ikke snakke norsk. Han ringte og registrerte for meg. Og vi reiste sammen.»

En mor snakker om at en ansatt på SF kontaktet henne og spurte om familien ville være med. Flere forteller også at de er glade for at de ansatte nettopp «maser» så mye, at de ringer for å spørre om de kommer, at de sender sms for å minne på og at de inviterer år etter år. Samtidig er informasjonsbehovet stort. En mor reflekterte over dette med å få ut informasjon:

«Jeg tenker at kanskje muligheten for å delta kunne vært spredt enda mer, så flere visste om det. Vi fikk vite om det (Hudøy) via skiaktivitetene mannen og guttene deltok på. Det er mange andre det kunne vært aktuelt for. Jeg vet ikke hvordan de sprer informasjon, om de kunne gjort enda mer, på f.eks. skoler og foreldremøter.»

«Hadde vi ikke hatt dette hadde vi bare sittet inne»

Flere foreldre vi snakket med sier at det er fint å delta på aktivitetene for da kommer de seg ut, de finner på noe og er i aktivitet. Dette gjelder også selv om de har gjort aktiviteten før eller vært et sted før. Som en mor sier:

«Var også på Liastua. Har vært der før. Pleier å gå mye tur, så det var fint å gå dit. Plukket blåbær. Fint å komme seg ut. Har vært mye inne under korona, så det var bra å komme seg ut.»

En mor er opptatt av at når de er med på aktiviteter, spesielt på Hudøy så sitter ikke barna bare med data. En far går så langt som å si at «det er bra (Hudøy er) uten data for data er imellom barn og foreldre».

For flere familier har det stor betydning at det er aktiviteter hele familien kan delta på. En far sier: «Barna har mange venner og er spredt, men når familien er sammen det er spesielt.» Dette er jo også mye av det samarbeidspartnere (fra bydelen) og ansatte i Kirkens Bymisjon fremhever; det spesielle og viktige at foreldre er med og at hele familien kan delta.

Målgruppen for tilbudet er altså familier som er bosatt i Bydel Stovner. Gjennom hele prosjektperioden har det vært overvekt av familier med dårlig råd/lavinntektsfamilier. Om det er dette som skal være kjernemålgruppen har blitt diskutert, men ikke avklart eller uttalt. Noen familier er opptatt av at det ikke bør være slik at tilbudet

er for lavinntektsfamilier, andre er åpne om at dårlig råd er en av grunnene til at de deltar. En far påpekte at familien ble med fordi det var gratis, at det ikke kostet noe. Familien har mange barn og lav inntekt så de hadde ikke råd til å dra på annen ferie eller delta på andre aktiviteter. En annen mor sier:

«Barna trengte å reise noen steder. Jeg hadde ikke nok penger til å reise langt unna. Da jeg fikk tilbudet sa jeg 'hvorfør ikke'. Selv om jeg ikke har hørt før om Frivilligsentral eller aktivitetene. Da jeg hørte om det (av barnevernet)...»

Så er det mødrene vi snakket med som er alenemødre og har lav inntekt, men de oppgir ikke direkte dette som årsak til at de vil delta. Kanskje er det nettopp det at aktivitetene ikke blir presentert som et tilbud til «fattige» som gjør at mange vil delta. Da har i så fall SF lykkes bra i å kommunisere ut at tilbudet ikke bare er for lavinntektsfamilier og dette utgjør en av suksesskriteriene for å få familier med. Som en mor sier:

«Jeg har fått et tilbud fra annen organisasjon, men da barna mine leste tilbudet fra arket, de sa nei. Fordi tilbudet og aktiviteten skal være for 'fattige' og de med svak økonomi. Jeg liker at for Frivilligsentralen det ikke står noe om dette. Det er kjempefint å ikke skrive det. Jeg tror de som skriver det er uprofesjonelt. Selv om det er fint tilbud og alt blir betalt, men fordi det var skrevet på arket, det var ikke bra.»

«Vi er fornøyde»

Alle vi har snakket med i denne undersøkelsen sier at de er fornøyde med aktivitetene eller opplegget som er i dette prosjektet. Noen har enkelting de er misfornøyde med, men helheten er at de er fornøyde. En mor sier: «Håper det spres til andre bydeler, har bare masse positivt å si»

Flere mødre sier at barna husker og gjenforteller det de har opplevd på aktiviteter og flere spør om når de skal delta igjen, spesielt hvis de går forbi frivilligsentralen.

Det er vanskelig å få noen til å komme med innvendinger eller kritiske bemerkninger om aktivitetene. Dette kan skyldes at de faktisk er fornøyd eller at de ikke ønsker å si noe negativt om frivilligsentralen til oss. Det kan også skyldes at vi stort sett har snakket med dem i etterkant av ferieaktivitetene, og at de eventuelt negative tilbakemeldingene kunne kommet hvis vi hadde spurt der og da. Noen foreldre kan si at de «ikke likte maten» eller «at maten ikke passet for barn» eller at barna ikke likte den og den aktiviteten. For eksempel sier en mor at barna hennes ikke liker når det er gåturer, eks til Liastua – fordi de blir slitne og synes det er for langt. En mor sier om maten under koronatilpasninger (der å lage måltider sammen ikke var mulig, og maten derfor ble laget av ansatte eller bestilt utenfra):

«Det var ikke noe negativt annet enn maten. De kunne ikke gjort noe annerledes, når man tar hensyn til korona og smittevern. Jeg vil gi kjempeapplaus til de som har arrangert det.»

Når vi spurte de frivillige om de trodde familiene var fornøyde svarte de også ja, det trodde de. De frivillige gir dog mer uttrykk for at det kan være krevende å møte alle familiene på deres behov eller at de kan oppleve noen familier som «vanskelige» eller krevende. Dette kan tolkes som en refleksjon over at noen av familiene som deltar i prosjektet kan ha utfordringer og eksempelvis mange barn de er alene med.

Mor og far fra en familie hadde noen betraktninger om hvem aktivitetene var tilpasset for, spesielt på Hudøy. De opplevde at foreldre med små barn ble litt utelatt og at de da ble passive. Og at det var flest aktiviteter som passet for gutter og ikke så godt for jenter. De samme foreldrene savnet også at flere fedre ble inkludert i aktiviteter slik at hele familien kunne være sammen, ikke bare mor og barn.

Mor avsluttet med:

«Jeg håper at de kan blande mer sammen, slik at det kan være gøy for alle.» Dette så vi tydelig når vi var med på aktiviteter også; det er flere mødre enn fedre som er med og det er vanskelig å ha aktiviteter som passer for barn i alle aldre. Noen barn «faller» dermed litt ut og etterspør noe annet å gjøre eller gir uttrykk for at de kjeder seg.

Både ansatte, frivillige og de fleste familier oppgir Hudøy familieleir som mest populært. Utenom det sier de aller fleste at badeturer (både ved strand og i basseng) er mest populært og det å dra på tur utenfor bydelen. Noen ønsker også mer hyttetur eller overnattingsturer. På familiefestivaler/fester har det også vært stort oppmøte. En mor nevner båtturer og fisketurer som et ønske. Skiaktiviteter og ridesenter nevnes også av noen som fint og så var lab-eksperimentet vinteren 2020 veldig populært og vellykket.

Det uttrykkes også at det er fint med variasjon i aktiviteter og gjøre aktiviteter man ikke har gjort før. En ansatt sa:

«Vi har sett de senere årene at familiene er litt lei av de samme aktivitetene, for eksempel rebusløp.»

Både ansatte og frivillige har også nevnt at behovet nok er større enn det dette prosjektet kan dekke, noe de uttrykker at de synes er leit. På Hudøy har man operert med venteliste og noen ganger får ikke alle være med på det de ønsker. En mor uttrykte det slik:

«Jeg er fornøyd med de som jobber der, de viser oss åpenhet og hjelper og sånn. Jeg sier og ønsker at dere kan jobbe mer, ha flere folk og grupper og aktiviteter – gjerne film og turer. Jeg søkte om to uker, fordi vi har ikke andre aktiviteter. Men vi har bare fått en uke. Jeg trenger litt mer.»

Vi tenker at dette nok er reelt for mange familier; det er behov for å kunne delta flere uker, da (spesielt) sommeren kan bli lang for mange.

«Det er så vakkert der»

Alle vi har intervjuet sier at familieleir på Hudøy er mest populært blant barnefamiliene. Det å delta på familieleir her, med overnatting og mye bading er viktig for mange. Alle familiene som har deltatt på Hudøy nevner dette spesielt – som en god opplevelse for hele familien. Som en mor sa: «Det er så vakkert der. Barna mine vil bare tilbake dit. Der spiste vi annen mat og det var fint.»

En far var opptatt av at Hudøy var mer som hjemlandet hans og at han kunne vise barna det. Eksempelvis at det var utedo der og enkle kår. At det var slik han hadde hatt det som barn. Og at barna hans nå kan oppleve dette på Hudøy, det mer «primitive» livet. Han var også opptatt av at på Hudøy «er det ingen data eller mobil; det er bra!» En mor påpekte: «Vi har opplevd masse ting der. Vi liker naturen, vi går i skogen. Heldigvis er det ingen kiosk der»

En mor oppsummerer opplevelsen mange har med Hudøy slik:

«I fjor var vi på Hudøy, og det likte vi veldig godt. Vi hadde en god opplevelse, og var ute i naturen hvor det er annerledes enn her i nærheten. Jeg håper det er noe vi kan gjøre neste år. Det var mange som var der, stemningen var god og det var mange forskjellige aktiviteter. Det var ikke så varmt, litt regn og kaldt, men det var deilig å være der likevel. Datteren min likte det veldig godt og har spurt – etter hvert som sommerferien nærmet seg: Skal vi til det samme stedet?»

En annen sier:

«Jeg håper vi kan reise tilbake til Hudøy. Vi har reist dit en gang, i fjor sommer. Barna likte det, og vi traff mange familier som vi blitt kjent med. Det var hyggelige folk, noen snakker jeg ofte med. De er hyggelige. Jeg er veldig interessert i å dra dit igjen. Litt skummelt, har aldri sovet i skogen. Men det gikk bra.»

Vi har inntrykk av at Hudøy setter dype spor hos folk, det er for mange en helt ny opplevelse dette å dra på «leir» og sove i hytter. Flere sier at barna snakker om det ennå og minnes ting de opplevde på Hudøy. De ansatte på SF og ansatte fra bydelen påpeker at mange familier ikke har vært så mye utenfor Oslo og i alle fall ikke på en øy i Vestfold.

Å arrangere familieleirer er dog veldig krevende for de ansatte, noe de ansatte fra bydelen også ga uttrykk for: «Hudøy var fint, men slitsomt.» Turen krever mye ressurser og planlegging og man må være tett på familiene. En ansatt uttrykker noe av dette slik:

«Hudøy har, med alle sine vanskeligheter og frustrasjoner, vært vellykket. Det har ikke vært lett å ha så mange personer og skjebner og ulike oppfatninger om hvorfor vi er der... Vi har hatt familier som bare har blitt med og ikke visst hvor vi var. Så har det vært ungdommer, som har vært frustrerte og sinte. På grunn av kulturforskjeller har det oppstått små og store misforståelser.»

«Vi har møttes utenfor aktivitetene»

Flere foreldre er opptatt av at de har blitt kjent med andre familier gjennom familieferie, også familier de har vært sammen med utenfor frivilligsentralen.

En mor sier:

«På Hudøy ble vi kjent med mange familier. Vi treffer hverandre på Stovner, og treffer hverandre der. Jeg vil gjerne ha et tilbud for mødre på Stovner, hvor vi drikker kaffe og snakker med hverandre – uten barn. En slags kvinnegruppe. Nå kjenner vi flere folk, snakker sammen og kjenner hverandre.»

Dette viser også at hun har begynt å reflektere over andre tilbud hun ønsker å benytte seg av. Og at hun ønsker å være mer aktiv. Dette er viktig for flere; at man gjennom ferieaktivitetene blir kjent med andre familier som man også kan være sammen med ellers. Noen familier er på aktivitetene sammen med familier de kjenner, andre blir kjent under aktivitetene og møtes etterpå. En av de ansatte fra bydelen var spesielt opptatt av dette ved prosjektet; at det er «... merverdi for familiene; nettverket de bygger».

Tilbakemeldingene vi har fått gir ikke grunnlag for å si noe konkret om samfunnsdeltakelse eller andre langtidsvirkninger av familieferieaktivitetene. Flere forteller imidlertid at det sosiale nettverket deres har blitt utvidet, for eksempel at de hilser på flere og drikker kaffe med noen av de andre. Det er også flere foreldre som har deltatt i andre aktiviteter på SF etter å ha deltatt på ferieaktiviteter eksempelvis har flere meldt seg på språktrening og ønsket å delta i Veiviser. Noen har også ønsket tilbudet til Home-Start Familiekontakten. Andre har ønsket å bli frivillig selv eller meldt på sine ungdommer i ledertreningsprogrammet for ungdom. Dette kan sies å være konkrete eksempler på mer «samfunnsdeltakelse», i alle fall er det en utvidelse av det sosiale nettverket og et steg på vei til mer kunnskap om det norske språket og samfunnet.

«Datteren min trenger å lære å svømme»

Hvorvidt barn som deltar i familieferieprosjektet også deltar i flere fritidsaktiviteter i bydelen eller lokalsamfunnet etterpå – gir denne evalueringen

ikke svar på. Men frivilligsentralen har flere ganger lagt til rette for at familier skal bli kjent med tilbudene som finnes. Blant annet har SF flere ganger arrangert, i samarbeid med bydelen, «Åpen dag» hvor ulike frivillige lag og foreninger kan «stille ut» sitt tilbud og familier kommer for å få informasjon. Disse arrangementene har vært vellykket med et relativt stort oppmøte. Høsten 2020 valgte man å arrangere flere informasjonsskvelder for mindre familiegrupper sammen med et idrettslag, et byomfattende musikktilbud og Oslo Idrettskrets. I denne sammenheng bidro også Oslo Idrettskrets Aktivitetsguide med å finne et passende idretts-tilbud for barna 6–18 år for 15 familier.

Likevel er det usikkert hvor mange som faktisk begynner i en aktivitet. Noen foreldre sier at barna går på aktiviteter. Flere oppgir at barna ikke går på noen aktivitet utenom skolen, noen sier at barna gikk før, men at de har sluttet. En mor fortalte at guttene hennes hadde sluttet på fotball pga. korona og ikke hadde begynt igjen. En mor ville gjerne ha egne døtre med i aktivitet og klarte å ordne gratis ridekurs (søkte støtte) for jentene en hel høst. Men de aller fleste spør om hjelp til å finne ut av aktiviteter man kan gå på – også under intervjuene/samtalene vi har gjennomført. Om hvor de skal gå for å finne ut av ting eller om vi eller SF kan hjelpe de å finne frem til bokseklubb, fotballag eller svømmekurs barna kan gå på.

Familieferieprosjektet har ønsket å samarbeide med ansatte i bydelen – hovedsakelig for at de bydelsansatte skulle få muligheten til å hjelpe familier de kom i kontakt med fra prosjektet, med å finne et riktig tilbud. Eksempelvis hadde man sommeren 2018 med tre ansatte fra Groruddalssatsingen som jobbet innenfor idrett-, kultur- og frivillighetsfeltet i Bydel Stovner. En tilbakemelding fra en av de var at familieferieprosjektet kunne vært mer brukt til å spørre familiene hvilke interesser barna har og koble opp til denne aktiviteten i bydelen. Samtidig sier hun at bydelen ikke vært god nok her heller og innser: «...For å være kynisk så ser jeg jo at frivilligsentralen har mer tillit enn bydelen.»

En mor fortalte (til ansatte på SF) at hun synes det var dumt at mange i hennes miljø med samme

landbakgrunn var negative til ulike fritidsaktiviteter og snakket aktivitetene «ned», blant annet at det var dårlige trenere/ledere eller at det var dårlig organisert. De ansatte på SF tenker at det å snakke negativt om aktiviteter også kan skyldes at det blir mye å følge opp og at det koster for mye/koster penger.

En far sier:

«Når vi har fått tilbud, spør vi alltid barna om de vil. Prøver å oppmuntre men ikke presse, slik at de slipper å bare være hjemme... Prøver å oppmuntre, uti fra hva vennene i klassen gjør, om de er interessert i noe av det samme...Hvis det er mye å gjøre på skolen, så vil de prioritere det. Det skal være lystbetont. Vi ønsker ikke å lage noe press, vi ønsker at det skal være lystbetont ut ifra evner og interesser.»

En annen far påpeker at det både kan være manglende forståelse og økonomi som hindrer deltagelse i aktiviteter:

«Datteren min på 12 har hobby i hestestallen, ridesenteret, ri hester. Vi foreldre har ikke råd. Det var liten økonomi...Vi forstår ikke tilbudet... Hun har venner og hun går der...de ansatte (på ridesenteret) sier kan du rydde, du skal få 2 uker du jobber, en dag du skal få ri. Hun gjør slik mange ganger. Økonomi er viktig. Barna må like det. Jeg kan betale 10 000, hvis de ikke liker det, går de ikke. Klær, gymsko, innesko. Utstyr. Nå forstår jeg at det er mange veier»

«Det er veldig fint med integrering da»

De aller fleste familiene som har deltatt på familieferieaktiviteter, inkludert familieleir på Hudøy har minoritetsbakgrunn. Landbakgrunn fra Somalia, Pakistan, Eritrea og Afghanistan har vært de mest vanlige, men det har også vært familier med land-

bakgrunn fra Elfenbenkysten, Etiopia, Filippinene, India, Irak, Iran, Jugoslavia, Kapp Verde, Marokko, Senegal, Sri Lanka, Sudan, Syria, Tyrkia m.fl. Svært få familier med norsk bakgrunn har deltatt. Dette speiler også befolkningssammensetningen i Bydel Stovner og spesielt delbydelene beliggende rundt frivilligsentralen.

En mor med norsk bakgrunn sier:

«Det er en flott integreringsarena, men vi var de eneste etnisk norske. Det var flere som tok feil og trodde at jeg var en av de frivillige. Det hadde vært bra hvis det er med flere med norsk bakgrunn, jeg synes det er veldig fint med integrering. Det hadde vært fint for de andre å treffe folk med norsk bakgrunn. Man må ikke absolutt ha med norske, men jeg tenker det er en positiv ting å bli integrert på tvers av kulturer. Det er mange familier med norsk bakgrunn, som også hadde hatt det gøy der.»

Det som kanskje skjer, er at familier inviterer andre familier fra sitt eget miljø eller omgangskrets. Eller at aktuell språkkompetanse blant de frivillige gjør at de rekrutterer mange med samme språkbakgrunn. Det blir da mange familier med samme språk- og landbakgrunn. Dette kan være bra for de som tilhører gruppen, men kan også ekskludere andre fra å melde seg på.

En mor liker dette med at barna er sammen med barn og familier fra andre kulturer og at de «lærer å være sosial med de forskjellige kulturene og menneskene». Hun forteller videre at hun kan oppleve der hun bor at det er forskjeller mellom kulturene og kan være tegn til uenigheter mellom de.

Det står i prosjektbeskrivelsen at man ønsker å presentere familier for norske ferietradisjoner. Flere familier påpeker dette; at de gjør «norske ting» som å gå tur eller være på hyttetur. En mor er opptatt av hyttetur, «at de ønsker mer hyttetur!». Hun snakker videre om at for henne og familien er hyttetur noe nytt:

«Hyttetur det er topp. I hjemlandet vi har ikke den hyttetur, vi lærte ikke om den. Her lærte om den, det er noe nytt... Annerledes. Naturen med havet og bading var fint. Med folk og det sosiale, lære språket, vi brukte språket. Vi lærer om norsk kultur. Begge deler, mest norsk, fordi vi bor i Norge.»

Flere mødre nevner også dette med muligheten for å snakke norsk. En mor poengterer at her:

«...får jeg snakket masse norsk og det er bra.»

«De ansatte hjelper oss»

Noen foreldre forteller at de deltar i andre aktiviteter i regi av SF etter at de har deltatt på ferieaktiviteter. Som nevnt tidligere har noen begynt å gå på språktrening eller blitt frivillige selv. En mor skal bli med i Veiviser-prosjektet. Noen ungdommer i familiene har blitt med i leder-treningssprogrammet Leaderz-Stovner. En mor melder seg på språktrening på SF etter intervjuet med oss. Hun uttrykker et stort behov for norskkurs og leksehjelp.

Noen mødre snakker også en del om hvor mye SF hjelper dem. «De er så hjelpsomme her» går igjen. Spesielt nevner flere foreldre ansatt med somalisk bakgrunn som en som har hjulpet dem mye, også med oversetting fra norsk til somali.

En far oppsummerer det godt:

«Vi er kjente, vi kommer og kommer inn døra. Vi får telefon fra frivilligsentralen... Vi er som medlemmer. Noen ganger ringte jeg, hvis de får tilbud de ringer meg. Begge veier. F.eks. sist Hibo ringte meg om ungdomsaktiviteter. Dheeg ringte når han fikk et svømmekurs. Jeg ringte "har dere tilbud" og de ringte.»

Denne faren uttrykker en form for gjensidighet og tilhørighet til frivilligsentralen.

DEL 5:

Refleksjoner

Våre refleksjoner om tilbudet

Våre refleksjoner rundt og om prosjektet familieferie på Stovner er ingen fasit eller konklusjon, men rett og slett våre tanker etter å ha intervjuet og observert. Det er også et øyeblikksbilde av prosjektet sommeren 2020. Vi har ikke svar på alt, men ser det som viktig å ta noen diskusjoner og vurderinger om:

- Hva er realistiske og ønskelige mål med prosjektet?
- Hvordan bør prosjektet organiseres og kan det organiseres mer hensiktsmessig?
- Hvilke ressurser, både økonomiske og menneskelige, trengs for å ha tilbudet?

Får man dette klarere for seg er det enklere å ta avgjørelser på hva som er den mest hensiktsmessige måten å drive familieferieaktiviteter på i fremtiden.

Et vesentlig punkt for den videre lesningen er at da vi startet evalueringen var det uklart om prosjektet skulle fortsette – og følgelig også usikkert hva funnene skulle brukes til videre: til å videreutvikle prosjektet eller som avsluttende dokumentasjon? Det har derfor vært en utfordring i den endelige rapporteringen om våre innspill og refleksjoner «passer inn», og i skrivende stund er det klart at SF søker midler til å videreføre prosjektet. Refleksjonene kan derfor ses som innspill til justering/endring/utvikling av arbeidet de allerede gjør.

«Vi redder ikke verden, men med det vi har muligheten til å gi, gjør vi det beste ut av det»

Målet med familieferie på Stovner er jo å skape gode ferieminner sammen og gjennom dette introdusere foreldre og barn for fritidsaktiviteter de kan delta på selv. At det skapes gode ferieminner, er det ikke tvil om. Om flere barn deltar på andre fritidsaktiviteter er som nevnt tidligere vanskelig å si noe eksakt om.

Vi erfarte dog at foreldre etterspør flere aktiviteter for barna på fritiden og trenger bistand fra frivilligsentralen for å finne ut av dette. Mange av foreldrene som deltar i prosjektet trenger generelt mye og de lurer på mye. For eksempel var det en som trengte hjelp med å søke om barnehageplass. En annen spurte gjentatte ganger om frivilligsentralen kunne tilby vasking og handlehjelp. I dette ligger viktigheten av frivilligsentralens rolle som formidler og veileder inn i andre aktiviteter, men også en budbringer eller mellomsentral til annen hjelp og bistand familiene trenger.

Dette betyr også at det brukes mye ressurser på å følge opp familier og vi har noen ganger tenkt om dette er frivilligsentralens rolle og oppgave? Er det mulig å følge opp familiene så tett og har man ressurser og kapasitet til dette? Som en ansatt sier:

«Vi bruker uendelig mye tid på å ringe rundt, men det er alfa og omega – vi kan ikke bare sende en sms-påminnelse. Vi kan aldri mase nok, ta for mye kontakt eller invitere nok ganger.»

Det kan argumenteres for at dette er en av suksessfaktorene i prosjektet; at man involverer og følger opp foreldrene aktivt. Slapper man av på dette vil nok antall familier reduseres og målsetningen om å nå de som ellers ikke deltar på ulike arenaer og aktiviteter vil bli vanskeligere å nå. På den annen side er det viktig å være bevisst at den tette oppfølgingen kan være en av fallgruvene i prosjektet da det «stjeler» tid, og det tapper ansatte og frivillige for krefter. Kanskje må man tenke annerledes om dette? Eller sagt på en annen måte; kan man følge opp på andre og mindre ressurskrevende måter? Er det mulig – og samtidig nå målene man har satt seg?

Et hjelpemiddel for å nå målet om økt samfunnsdeltagelse og mer fritidsaktiviteter kan være å lage noen realistiske og tydelige rammer for familieferieaktivitetene. To eksempler på dette er at man kan ringe foreldre to dager før for å minne på aktiviteten og formidle tydelig at man må komme tidsnok. Dette kan man begrunne i at det er ingen fotballtreninger, foreninger e.l. som venter i halvannen time fordi man er forsinket. Da får man ikke være med. Er det mulig å – på en enkel og «ustreng» måte å kommunisere at det å møte opp presis er viktig? Da får man jo mer tid til selve aktivitetene også.

Et eksempel på et grep som ble gjort sommeren 2020 var å gå over til digital påmelding. Dette fungerte bra, selv om flere familier måtte få hjelp av ansatte til å fylle ut påmeldingen. Altså er dette noe man bør fortsette med dette videre og det gir også mer ansvar til foreldrene.

«Det er det samme hva man gjør, familiene har det gøy uansett»

Når vi deltok på ferieaktiviteter lurte vi på om opplegget holdt mål? Om aktivitetene var interessante nok til at familier kom og var fornøyd? En av de frivillige sa: «Det er det samme hva man gjør, hvilke aktiviteter man har, de (familiene) har det gøy uansett.» Er dette riktig? Til en viss grad, samtidig tror vi at man kunne rekruttert videre og mer mangfoldig hvis man hadde mer attraktive aktiviteter. Med attraktive aktiviteter mener vi det som er mest populært og ønsket av familiene og ikke nødvendigvis kostbare aktiviteter.

Det ble jo sagt av flere at når man arrangerte nye aktiviteter, slik som lab-eksperiment hvor frivillige blant annet lærte bort koding var dette veldig kjærkomment blant deltagere og frivillige. En sa at «familiene blir lei av de samme aktivitetene hele tiden». Dette var også «...første gang i historien vi har måttet avvise foreldre – det ble for populært». De mest populære er de aktivitetene familiene ikke kan gjøre selv. Aktiviteter som barna (eller familien) kan gjøre selv slik som ballaktiviteter, film og tur til Liastua er ikke så populært. Vi tenker det er lurt å arrangere flere både nye aktiviteter og attraktive/populære aktiviteter, samt sette enda tydeligere rammer rundt gjennomføringen.

Om familiene ikke får gjort aktivitetene etterpå, enten pga. økonomi eller at de ikke får det til så er jo selve opplevelsen av å gjøre aktiviteten (under familieferieaktiviteter) verdt mye i seg selv. En mulighet her er jo også er å spørre familiene hva slags aktiviteter de ønsker seg. Slik ivaretar man også brukerperspektivet mer i prosjektet.

Under vår deltagelse på aktiviteter ble planlagte aktiviteter avlyst eller omgjort. Vi tenker dette er uheldig og at man bør også gjennomføre det man har satt seg fore. Noen barn ga uttrykk for at de kjedet seg. Dette skyldtes også at med hele familien blir det en stor aldersspredning – og hvordan skal man greie å lage noe som er attraktivt for både en 3-åring og en fjortenåring? De eldste barna er ikke alltid med, av ulike

årsaker. En av dem er at det ikke er så kult å være med foreldrene sine (og yngre søsken). Kunne man lagd lavterskelaktiviteter for disse – prøvd å differensiere tilbudet uten at det blir for ressurskrevende? På samme måte som vi har oppfattet at man gjør mer av på Hudøy familieleir? Da måtte barna bli delt inn i grupper med alderstilpassede aktiviteter. De frivillige kan da fordele seg ut på gruppene.

Og så må man fortsette arbeidet med å veilede foreldre til å søke eldre barn og ungdom på aktiviteter tilrettelagt deres aldersgruppe. Eksempelvis bistår SF foreldre med å søke bydelens tilbud om Aktiv ferie og fritid i vinterferier, påskeferier, sommerferier, høstferier og juleferier. De eldre barna kan også søkes inn på mer relevante tilbud slik som Stovner Rockefabrikk, Motorsenteret og Haugenstua skatehall.

Flere foreldre nevnte som viktig for å delta at tilbudet ikke er tydelig rettet mot fattige familier. Er det tenkelig at ubehaget ved å være i målgruppen fattig, gjør at en del familier velger familieferie framfor egentlig mer attraktive tilbud – hvis disse andre er tydelig profilert for lavinntektsfamilier? Med andre ord er det aktiviteten som tilbys eller kommunikasjonen om tilbudet som er det viktigste for om man deltar eller ikke? Det er i alle fall en viktig diskusjon å ta.

«Det finnes mange gode oppskrifter»

Hvordan organiserer man et slikt prosjekt? I familieferie på Stovner har man valgt å involvere de frivillige i planlegging og organisering, samt at de deltar på selve aktiviteten. Det kan bli mye. Er det en mulighet å la prosjektleder planlegge og organisere enda mer, for så å la frivillige først og fremst delta på selve aktiviteten? Eller vil dette minske de frivilliges eierskap til prosjektet og opplevelsen av et tett sosialt fellesskap med hverandre? Her må man finne en balansegang og prøve å unngå noe av det vi erfarte under aktivitetene sommer 2020; at det kunne være kaotisk ved oppstart av aktiviteter, dette til tross

for at ting var planlagt. Er det mulig å minimere det som kan oppleves som kaos hvis alt er mer planlagt og ordnet på forhånd – av ansatte?

Dette var spørsmål vi stilte oss underveis og det er ikke klare svar på dette, men vi tenker at en gjennomgang av organiseringen er hensiktsmessig. Også hvis andre skal føre prosjektet videre – både på SF og andre steder i Kirkens Bymisjon. Konseptet familieferie er ferdig beskrevet, og kan fint gis videre til andre – og det kan drives videre på litt andre måter. Man må forholde seg til at en del av prosjektet ikke gjøres slik de opprinnelig ble gjort. Det er mange måter å organisere arbeidet på innenfor et konsept/et prosjekt eller som en sa: «Det fins mange gode oppskrifter.» Det kan her være fruktbart å tenke at man sprer en tankegang og arbeidsmåte, ikke at andre må ha et likt konsept eller prosjekt.

Vi tenker at tilbudet bør bli en del av ordinær drift på frivilligsentralen på lik linje med andre tilbud de har. Det mest naturlige ville være at det var en del av eller samkjørt med Skattkammeret som har som et av sine formål å arrangere aktiviteter for barn (og familier) og veilede barn og unge i andre fritidsaktiviteter. Eller familieferie på Stovner blir en av aktivitetene frivilligsentralen tilbyr, på lik linje som språktrening, lunsj, og ledertreningsprogram. Da rekrutterer man frivillige til dette slik som man rekrutterer til andre tiltak. Dette er jo ofte slik man gjør det med prosjekter, man viderefører det i virksomheten etter prosjektslutt – hvis man ønsker å fortsette med aktiviteten. Så er det jo også slik at dette også krever ressurser i form av arbeidskraft, altså en ansatt.

Det har også vært et tema i prosjektet at mye av arbeidstiden for ansatte er på kveld og ferier. Derfor har det for eksempel ikke vært aktiviteter i påsken og julen. Skal prosjektet være bærekraftig og tiltrekke seg flinke ansatte (og frivillige) kan ikke arbeidstider være for ugunstige. Spesielt gjelder dette sommerferien. Samtidig er det jo nettopp her ideell sektor kommer inn; når alt annet er stengt er det viktig å ha et tilbud. Det er uansett klokt, i en rekrutteringsprosess å være tydelig på hva som er betingelsene i jobben.

«Vi kan slakke litt på krava»

Denne delen må ses i lys av det vi skrev i innledningen til del 5; at når vi begynte evalueringen var det ikke klart om SF skulle søke midler til en fortsettelse av prosjektet eller om man skulle tenke annerledes.

Hvis man skal organisere familieferie som en del av SF sitt tilbud på lik linje med andre tilbud sentralen har man mye å gå på i form av at «man kan slakke litt på krava». Det er mulig å senke ambisjonene og detaljorganiseringen og likevel:

*«... blir 80 % bra og ofte er 80 % godt nok
Tilbudet er ikke «mislykka selv om man
dropper Hudøy... Det er ikke mislykket hvis de
ikke får til overnatting.»*

Ved dette tenker vi ikke å undergrave at det er et ressurskrevende prosjekt og at det er nettopp er overnattingsturer mange familier ønsker seg. Det trengs også en ansatt til å holde i det på samme måte som det er ansatte som jobber med og holder i andre tilbud/aktiviteter på frivilligsentralen. Men kan man bruke mindre ressurser på prosjektet ved at det bare er prosjektleder, altså bare en ansatt som jobber med det, også under aktiviteter? Og at andre ansatte på SF ikke involveres annet enn hvis det er et klart behov for flere ansatte på enkeltaktiviteter?

Og kan man få til mindre omfattende overnattingsturer enn familieleir på Hudøy? 2020 ble et «unntaksår» for prosjektet, og det er uklart om hvordan neste års legges opp. At det kanskje ikke blir Hudøy da heller må man være forberedt på, men at tilbudet ikke trenger å være noe dårligere av den grunn. Å tilby morsomme/ annerledes aktiviteter i nærmiljøet eller rundt omkring i Oslo verdsettes også, og her bør «nytt» og «annerledes» vektlegges (som i at det er noe de ikke har gjort/prøvd før – og som går an å gjentas selv senere). Erfaringene fra sommer 2020 har også vist at det er fint med mindre grupper (av familier) når man er på tur. Det kan være en ide å tenke flere kortere aktiviteter og

overnattingsturer, og i langt mindre grupper enn forutgående år.

Å involvere ansatte fra bydelen eller involvere bydelen mer generelt er nok ikke nødvendig. En organisasjon som Kirkens Bymisjon og bydelen har ulike roller. SF driver et (frivillig) tilbud familier kan velge å benytte seg av, bydelen tilbyr helse og sosiale tjenester som ikke alltid er frivillig og som mange familier er helt avhengig av. Familieferie på Stovner trenger ikke å være bydelen sitt. Vi tenker at det holder at bydelens instanser anbefaler tilbudet til sine brukere og innbyggere og at SF informerer deltagerne hvor de kan henvende seg i bydelen hvis de trenger bistand.

Samtidig er det viktig å ikke være for «introverte» i tankegangen. Kan man involvere andre organisasjoner og tilbud (i bydelen) mer åpent, både i planlegging og gjennomføring? Organisasjonen som kommuniserte at tilbudet var for «fattige» ble valgt bort til fordel for SF, men trenger man å velge bort noe? Kunne man samarbeidet mer med andre organisasjoner og tilbud så man fikk et bredere tilbud (og mer ressurser)? Da kunne SF bidratt med kommunikasjons- og rekrutteringserfaring da de har uvurderlig kjennskap til de ulike deltakende familiene og hvordan kommunikasjonen treffer dem. Vi har oppfattet at prosjektet har gjort mye av dette, men uten å få den store uttellingen ved at samarbeid har økt. Er det da mulig å gjøre det på andre måter?

I familieferie er selve deltagelsen positiv, men det er stor usikkerhet knyttet til hvilke andre ringvirkninger dette har utover fornøydhet der og da. Så kanskje er ikke målene man har satt realistiske å nå? For å sette det på spissen; Hvor mye effekt kan en til to ukers deltakelse på familieaktiviteter gi? Kan erfaringene man har så langt brukes til å (eventuelt) justere målene – så de blir mer realistiske? Kan målene handle mer om at de faktisk deltar på familieferieaktivitetene, at de er med på andre aktiviteter på SF og at de blir frivillige selv etterpå? Og at det er en vei inn i «økt samfunnsdeltakelse» og at det er mer enn nok å forvente?

Avsluttende betraktninger

Vi tenker at man forankrer et prosjekt ved å presentere det, fortelle om erfaringer og ved å dele historier. Dette er familieferie på Stovner veldig gode til. Denne evalueringen kan være et bidrag i dette, i tillegg har vi stilt noen spørsmål ved organiseringen av prosjektet, bruken av ressurser og hvilke mål et slikt prosjekt bør ha.

Etter å ha snakket med ulike familier, både foreldre og barn, kommer det tydelig frem at dette er et tilbud som deltagerne er veldig fornøyde med og det er behov for i en bydel som Stovner. At gode ferieminner skapes, er helt klart. Alt i alt er også familiene fornøyd med opplegget og aktivitetene i prosjektet. Det betyr mye for mange og er et prosjekt som får gode tilbakemeldinger, både med og uten Hudøy-tur. Det er en kjærkommen mulighet for foreldre og barn til å delta på aktiviteter, og for noen er dette det eneste ferietilbudet de har.

Det er et godt etablert tiltak, med «gjengangere» av både stab og frivillige. Man har bevisst prøvd at flest mulig familier skal få delta, spesielt på Hudøy ved at nye familier får være med hvert år. Det er noe barna snakker om lang tid i forveien: «Kan vi være med neste år også? Når kan vi melde oss på?» og frivillige møtes igjen år etter år. Noen, både foreldre og ungdommer, deltar i tillegg på andre aktiviteter ved sentralen eller blir frivillige selv. Foreldrene opplever at de får hjelp og støtte fra ansatte på frivilligsentralen.

Å fortsette prosjektet videre vil være positivt for mange. Selv om det er kjent og kjært, er det viktig å se på hvilke utnyttede muligheter som fins. For det fins mange muligheter på Stovner. Innholdet i tilbudet må være attraktivt og føles som en ferieaktivitet, uten at det trenger å være kostbart. Å gjøre aktiviteter som å overnatte i hengekøye, dra på blåbærtur, ta t-banen til en badeplass i nærheten – som de kan snakke om og gjenta selv senere kan være bra nok.

Synergieffekter av et slikt prosjekt er vanskelig å måle, men vi mener at effekter som utvidet nettverk, at foreldre blir deltakere på språktrening og leksehjelp, eller rett og slett frivillige i andre aktiviteter frivilligsentralen har, ønske om deltagelse år etter år, tilliten til frivilligsentralen og interesse av å få egne barn inn i flere aktiviteter, alle er tegn på merverdien og synergieffekten dette prosjektet har.

Refleksjonene våre er jo gjort med utgangspunkt i en litt uavklart situasjon for prosjektet og hva funnene skulle brukes til (å videreutvikle det eller som del av en sluttrapportering). Når de nå har bestemt seg for å søke midler videre kan funnene brukes til å videreutvikle og justere prosjektet med bakgrunn i familienes og våre tilbakemeldinger. For selv om det er kjent, kjært og en tradisjon – har det godt av å utvikles, i tråd med familienes ønsker.

Rom for alle

